
The Place to Ask

ברכות דף ל"ד.

תוספות מסכת עבודה זרה דף ח עמוד א

אם בא לומר אחר תפלתו אף כסדר יוה"כ אומר – משמע אבל באמצע תפלתו לא ומה שנהגו עתה בתעניות ב' וה' שנהגין להאריך בפסוקי דרחמי ובסליחות בברכת סלח לנו איכא למימר דציבור שאני מידי דהוה אהא דאמרינן (ברכות ל"ד.) אל ישאל אדם צרכיו לא בגי' ראשונות ולא בגי' אחרונות והא קמין שנהגו קרובי בגי' ראשונות אלא לאו ש"מ דציבור שאני.

בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף לד עמוד א

שלא נאמר כן אלא ביחיד אבל בצבור מותר מיהא בגי' אחרונות שהרי ברכת עבודה ושים שלום תביעת צורך רבים היא אבל ראשונות מיהא אינם אלא שבח ואין ראוי לשאול בהם אף לצרכי רבים ומכאן היו מוחין אף בזכרנו לחיים ואף באחרונות אין לומר בעל הנסים כשם שעשית להם נס וכו' שזו הודאה וזו תפלה ...

שהרי זכרנו לחיים במסכת סופרים היא שנוי' שהיא מסכתא קבועה וכן נסח כשם שעשית וכו' הואיל ועקרה הודאה כל שמסיים מעט בתפלה לא הפסיד אלא עקר הדברים שכל שהוא תפלה לצרה המתרגשת בצבור או איזה ענין שאירע אין כוללין אותו לא בראשונות ולא באחרונות אבל תוספות שהן לכלל האומה הן מענין גאולה כגון יעלה ויבא שבעבודה וזכרנו לחיים שהוא על כלל הדין וכיוצא בדברים אלו אין בהם חשש.

תוספות הרא"ש מסכת ברכות דף לד עמוד א

פ"י בה"ג וכן ר"ת וכן ר"ח דהיינו דוקא בצרכי יחיד אבל בצרכי רבים שואלין דהא כולחו שלש אחרונות צרכי צבור נינהו ועם מה שהעבד מסדר שבח לפני רבו יכול לשאול צרכי צבור שהם רבים דהיינו שבח וכבוד לרב דרבים צריכין לו וכו'.

Too Long or Too Short

ברכות דף ל"ד.

בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף לד עמוד א

יחיד המתפלל ומאריך בתפלתו או מקצר רשאי, ואין לנו באריכותו או בקצורו כלל אחר שמתפלל תפלה הקבועה ... אלא שמ"מ ראוי לו למצע את הדרכים עד שלא ירננו את הבריות עליו לומר כמה ארכן הוא זה או כמה מקצרן ... וכל שהוא בינו לבין עצמו ומרבה בתפלות ובתחנונים אף בקידה וכריעה והשתחוואה הרי זה משובח וכו'.

The Place to Bow

ברכות דף ל"ד. – דף ל"ד :

חידושי הריטב"א מסכת ברכות דף לד עמוד ב

ויש מפרשים שטעם מלך שהוא שוחה ואינו זוקף לפי שאמרו רבותינו ז"ל בר"ה (ירושלמי א' ג') מלך נדון בכל יום וכיון שכן ראוי הוא לעמוד נכנע וכפוף. ומהאי טעמא נוהגין העם לשחות בכל הברכות דר"ה מפני שהוא יום הדין לכל. ודין זה כיון דלא איתמר בגמרא דילן מסתיין לשחות במלכיות זכרונות ושופרות דהם עיקר חיובא דיומא.

בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף לד עמוד ב

בר"ה ויוה"כ נהגו כל העם לעשות עצמן מלכים ושוחין בתחלת התפלה ואין זוקפין עד שיסיימו כל תפלתן מתוך שהם ימי הדין וזמן היראה הכל צריכים להשפיל עצמן ולכוין ביותר.